لـوړو زده کـړو اونیزه

هفته نامه تحصیلات عالی

شماره یکصد و نود و نهم- سال نهم- اسد - ۱٤۰۱ هـ. ش

د لوړو زده کړو سرپرست وزیر، د دغه وزارت له کارکوونکو سره ناسته ترسره کړه

د لوړو زده کړو سرپرست وزیر د دغه وزارت له کارکوونکو سره د کارونو د ښه والي او غوره خدمتونو وړاندې کولو په موخه ناسته وکړه.
په همدې تړاو جوړه شوې ناسته، چې د قرانکریم په مبارکو ایاتونو سره پیل شوه پکې د لوړو زده کړو وزارت علمي معین دوکتور لطف الله خیرخواه، د لوړو زده کړو وزارت رئیس صاحبانو او ټولو کارکوونکو ګډون کړی و.
د لوړو زده کړو سرپرست وزیر الحاج مولوي عبدالباقي حقاني د یاد وزارت کارکوونکو ته په خطاب کې وویل، چې خپل کارونه په دقت او روښتیا سره ترسره او خلکو ته د خدمتونو وړاندې کولو په برخه کې له اسانۍ څخه کار واخلي.
الحاج مولوي عبدالباقي حقاني د ملګرو ملتونو له لوري د ده پر سفرونو بندیز ته په اشارې سره وویل: «د یوه هېواد پرمختګ په لوړو زده کړو سره کېدای شي؛ خو بهرنۍ کړۍ په افغانستان کې پرمختګ نه غواړي؛ ځکه خو نه خپله مرسته کوي او نه موږ ته اجازه راکوي، چې نور هېوادونه د افغانستان تحصیلي بنسټونو سره مرستې ته راوبلو.»
ښاغلي حقاني زیاته کړه چې موږ د لوړو زده کړو د پرمختګ هوډ لرو او هڅه کوو چې له نړۍ سره یې سیالۍ کړو او د افغانستان اړتیاوو ته په کتو متخصص او علمي کادرونه ټولنې ته وړاندې کړو.

به هدف تعقیب کار های گذشته و ارایه خدمات بهتر در وزارت تحصیلات عالی نشستی برگزار شد

سرپرست وزارت تحصیلات عالی نشستی را با رئیسان این وزارت به هدف تعقیب کار های گذشته و ارایه خدمات بهتر برگزار نمود.
الحاج مولوی عبدالباقی حقانی سرپرست وزارت تحصیلات عالی در حالی که دکتور لطف الله خیرخواه معین علمی این وزارت نیز حضور داشت، روی انجام کار ها با رعایت قوانین، هماهنگی با ادارات دیگر، حفظ زمین های مربوط به وزارت تحصیلات عالی و حل مشکلات مالیه در نهاد های تحصیلی خصوصی تأکید نمود.
الحاج حقانی اضافه کرد که ما نیاز داریم تا در عرصه تحصیلات عالی کمک های جهانی را جذب نموده و زمینه همکاری با آنها را فراهم نماییم. وی همچنان، به مسؤلان ریاست عمومی جامعات و تخصصات دینی در بخش ارزیابی اسناد هدایات لازم داده و برای جلوگیری از اسناد جعلی در این بخش تأکید کرد.
سرپرست وزارت تحصیلات عالی برای پیشبرد درست امور کاری تعدادی کمیته ها را نیز ایجاد کرده و به آنان مسؤلیت های مشخص داد.

د هېواد علمي او مسلکي کادرونه دې له نظام سره اوږه په اوږه کار وکړي

یادې څرګندونې د کندهار والي حاجي محمد یوسف وفا په کندهار پوهنتون کې د لوړو زده کړو وزارت له پلاوي سره د کندهار پوهنتون د لاسته راوړنو او ستونزو د شریکولو په موخه جوړې شوې ناستې ته وکړې.
په یاده ناسته کې د لوړو زده کړو وزارت پلاوي، د کندهار والي، د کندهار پوهنتون رئیس، استادانو او اداري کارکوونکو ګډون کړی و.
د لوړو زده کړو وزارت د دیني جامعاتو او تخصصاتو لوی ریاست د دیني معتبرو جامعاتو د ثبت او ایجاد ریيس مولوي اسدالله فرید د هېواد له علمي کادرونو او مسلکي اشخاصو وغوښتل چې د هېواد د ودانولو لپاره له نظام سره یو ځای کار وکړي او د هېواد د ځان بسایني په برخه کې خپل مسؤلیت اداکړي.
همدارنګه د کندهار پوهنتون رئیس پوهنوال ډاکټر محمد زکریا امیرزاده وویل، چې کندهار پوهنتون د هېواد او خپلې ټولنې لپاره علمي او مسلکي کادرونه روزي او همدارنګه نوموړي د یاد پوهنتون یو شمېر ستونزې د لوړو زده کړو وزارت له پلاوي او د کندهار له والي سره شریکې کړې.

سرلیکنه

لوړو زده کړو وزارت د افغانستان له کلیدي وزارتونو څخه دی، چې په تېر یوه کال کې یې ډېرې لاسته راوړنې درلودې، چې موږ دلته په کلي ډول ځینو ته اشاره کوو:
۱ـ د تېر حکومت له مسؤلانو څخه په سوله ییز ډول او له هېڅ ډول ضایعاتو پرته د وزارت تسلیمېدل؛
۲ـ د فوق البسانس پروګرامونو لپاره د افغان نړیوال پوهنتون رامنځته کول؛
۳ـ د تحصیلي نصاب د بیاکتنې او پراختیا په موخه د کلسټرونو دایرول؛
٤ـ د ټولو محصلانو پر مخ د پوهنتونونو د دروازو پرانیستل او ورته د لیلیو فعالول؛
٥ـ د پوهنتونونو د حفاظت او ساتنې لپاره د نظامي قطعې جوړول؛
٦ـ د تخصصاتو او دیني جامعاتو او تحصیلي نصاب ریاستونو جوړول؛
۷ـ هېواد ته د راستانه شویو استادانو لپاره د شانداره تشویقي ناستې جوړول او هېواد ته د علمي کادرونو د راستنېدو لپاره زمینه برابرول؛
۸ـ په لوړو زده کړو وزارت کې په کامل ډول د فساد مخنیوی؛
۹ـ د خصوصي پوهنتونونو د فراغت د ټولو اسنادو(اساس کتابونو) تنظیم او ترتیبول؛
۱۰ـ په خصوصي تحصیلي بنسټونو کې د جعلي پوهنځیو، اسنادو او نورو تخطیو مخنیوی؛
۱۱ـ بهرنیو هېوادونو ته د بورسونو له لارې د استادانو او محصلانو استول؛
۱۲- د بهرنیو هېوادونو له استازو سره لیدنې او بهرنیو هېوادونو ته د لوړو زده کړو وزارت مشرتابه سفرونه او په مختلفو برخو کې د هغوی د مرستو راجلبول؛
۱۳ـ د لوړو زده کړو وزارت اړوند د کادري روغتونونو د طبي لوازمو او درملو پوره کول؛
١٤ـ د سرطان ناروغۍ د درملنې کادري روغتون فعالول؛
لوړو زده کړو وزارت د یادو لاسته راوړنو تر څنګ نورې لاسته راوړنې هم لري او په راتلونکې کې د هېواد د تحصیلي سکټور د ځلولو، پرمختګ او معیاري کولو لپاره ډېر پلانونه په پام کې لري. سره له دې چې د ملګرو ملتونو له لوري د لوړو زده کړو وزارت پر مشرتابه بندیزونه لګول شوي، خو هېڅکله به تحصیلي سکټور د دغو بندیزونو پر وړاندې خپل همت ونه بایلي.

په درنښت
اداره

ترتیب: مدیرجان کوټوال

داچې د مدني ژوند د لومړنۍ مرحلې د اول قوم خبره په تېره اونیزه کې چاپ شوه ، په دې اونیزه کې درته د مدني ژوند دویم قوم په اړه د سرت النبي ص پاتې برخه وړاندې کېږي.
د مدینې اصلي اوسېدونکي مشرکان وو، دوی په مسلمانانو برلاسي نه وو، ځینو یې په زړونو کې څه شکونه درلودل او د پلارني دین په پرېښودلو کې زړه او نا زړه ول، خو د اسلام او مسلمانانو په هکله یې د دښمنۍ ملا نه وه تړلې او نه یې په زړه کې ورسره دښمني وه، همغه وو چې ډېر ژر ټول مسلمانان او د پاک دین څښتنان شول.
د ځینو په زړونو کې لا همغسې دښمني وه، خو په ښکاره یې د مینې او محبت څرګندونه کوله، ددې ډلې د سر سړی عبدالله بن ابی و، چې د بعاث له جنګ وروسته د اوس او خزرج دواړه قومونه له پېړیو دښمنیو وروسته دده په مشرۍ قانع شوي وو.
دوی دده لپاره د ملغرو تاج جوړ کړی و، ترڅو ورته یې په سر کړي.
نابېره رسول الله ص راغلو او د مدینې ټول خلک چې د هر قوم څخه وو پرې راټول شول.
نو عبدالله بن ابی پوه شو چې په لاس ورغلې پاچاهي یې ترې واخېسته ؛ نو ځکه یې له رسول الله ص سره له زړه نه دښمني درلوده.
د بدر له جګړې وروسته یې په ښکاره مسلماني اعلان او په پټه په همغه کفري عقیده پاته شو، په دې لاره کې هغه کسان هم ورسره ملګري وو، چې دده په پاچاهۍ کې یې د مقامونو د نیولو هیلې درلودې.
ج: درېیمه ډله یهودان وو.
دوی د شوروي او رومي تېریو له امله حجاز ته مهاجر شوي وو؛ نو ټول کړه او وړه، ژبه او رواجونه یې د عربانو په شان شوي وو،
خو بیا یې هم خپل قومي نوم ژوندی ساتلی وو او له منځه نه و تللی، دوی په خپل یهودیت افتخار کولو او عربان یې خورا سپک او پرېوتي ګڼل او د هغوی سر او مال یې ځان ته حلال ګڼل.
ژباړه: دوی به ویل د امیانو(عربانو) په هکله زموږ څخه پوښتنه نه کېږي، مالونه یې موږ ته حلال دي.
یهودیانو د کوډو، سحر، جادو، دمونو او تعویذونو دنده خپله کړې او په دې ډول یې ځانونه روحانیان بلل.
په سوداګرۍ کې یې خورا زیات لاس درلود، له همدې کبله یې له عربانو څخه څو چنده ګټه اخېسته ، چې ددې سربېره یې د سود کاروبار هم کولو او عربي مشرانو ته به یې قرضونه ورکول، چې په بدل کې به یې بیا یهودیانو ترې باغونه او ځمکې په ګرو او بالاخره به یې په لږ قیمت په بشپړ ډول اخېستلې.
یهودیانو په مختلیفو طریقو عربي قبیلې په خپلو منځونو کې په ډېرې ځیرکتیا سره په جنګ او جګړو اخته کولې.
داسې لارې به یې ورته ښودلې، چې له وجې به یې په نه خلاصېدونکو جنګونو او جنجالونو اخته ول، چې کله به د روغې جوړې وخت نږدې شوو، نو یهودو به په پټ لاس په خورا ډېرې هوښیارتیا بیا سره ګرمول او د اور لمبې به یې تازه او خپله به ګوښه کښېناستل او د حالاتو ننداره به یې کوله.
یوازینی کار چې د دوی په توان وو، دواړو لوریو ته به یې درانه پورنه ورکول، ترڅو د مال د نشتوالي له امله له جنګ څخه لاس وانخلی او په دې ترتیب به یې په یوه ګوزار څو مرغلۍ ښکار کولې.
له یوې خوا به یې یهودي برم برلاسی ساتلو او له بلې خوا به یې د سود خورۍ بازار ګرم او څوچنده ګټې ترلاسه کولې.

حُلم او برداشت لرل
اسلامي حاکمان باید د حُلم او زغم څانګړنه ولري.

لیکوال: الحاج مولوي عبدالباقی حقاني

د حُلم تعریف: علامه سید سند رحمه الله لیلکي دي: حُلم په نفس کې هغه ډاډ دی، چې کله انسان ته د غضب او جوش پر مهال کې پیدا شي او همدارنګه حُلم ظالم ته په سزا ورکولو کې موقع ورکولو ته وایي.

اداري مشر لپاره دا اړینه ده، چې په ده کې باید د نرمۍ او زغم صفت شتون ولري د کړاوونو او غمونو زغم ولري. حُلم وایي بردباري د قدرت سره د غصې نه ښکاره کول، په نرمۍ سره کار کول، له زغم څخه د ډک خوی درلودونکی ګرځېدل.

مولانا حفظ الرحمن سیوهاروي رحمه الله لیکلي دي: (حُلم داسې یو صفت دی، چې د انسان د عقل په بشپړتیا او د عضباني قوت په مغلوبیت دلالت کوي، د حُلم په صفت سره متصف کېدل د هر شخص لپاره ضرور دي؛ خو اداري مشر، قومي لارښود تل لپاره له دې ازمېښتونو سره مخ کېدونکی وي، چې په هغې کې د غصبې غضب او قهر په جوش کې راتلل یوه معمولي او عادي خبره ده.

هر کله چې په حاکم او قومي مشر کې د حُلم صفت په اتم او بشپړ ډول شتون ولري؛ نو نوموړی بلاشکه د قوم بېړۍ چلولی شي او د خطراتو څخه یې ساتلی شي او همدارنګه یو پوهه او کامیاب ماڼو ثابتېدای شي).

د حُلم اهمیت د سنت په رڼا کې

د حُلم فضیلت له عقل نه زیات دی ځکه، چې الله تعالی د حُلم په صفت سره موصوف دی او د عقل په صفت سره موصوف نه دی. د حُلم صقت له حاکمانو سره مناسب دی ځکه، چې په دې کې د بدن راحت، د خلکو د ستاینې جلبول، ښه پایله او د الله تعالی رضا ده.

۱- رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي ژباړه: یقیناً چې انسان په حُلم او زغم سره هغه درجه او مرتبه حاصلولی شي، چې روژه دار او د شپې عبادت کوونکی یې په روژه او د شپې په عبادت سره تر لاسه کوي.

۲- رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي - ژباړه: الله تعالی هیڅکله هم د ناپوهۍ له امله کوم انسان ته عزت نه دی ورکړی او نه الله تعالی په حُلم او زغم سره انسان ته ذلت ورکړی دی او نه هیڅ کله الله تعالی په صدقه ورکولو له یو انسان سره د هغه مال کم کړی دی.

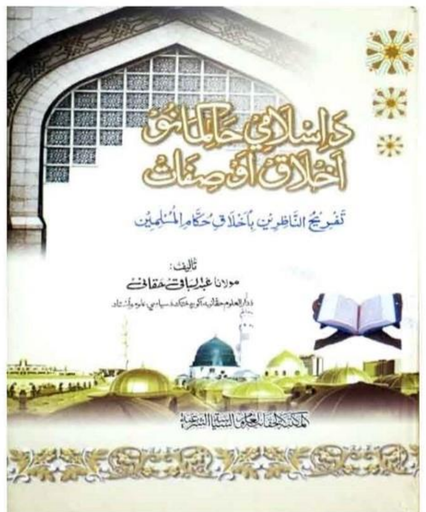

د حضرت علي رضي الله عنه اثر

حضرت علی رضي الله عنه ویلي دي: چا چې حُلم او زغم غوره کړ؛ نو په حقیقت کې دا مشرۍ ته ورسید او چا چې پوهه ترلاسه کړه هغه کې د علم او عزت کچه لوړه شوه.

د حضرت معاویه رضي الله عنه اثر

حضرت معاویه رضي الله عنه ویلي دي: زه دا خبره د خپل ځان نه لوړه ګڼم، څو زه دې دومره ګناه ولرم، چې هغه زما د زغم نه زیاته وي.

حضرت احنف بن قیس رحمه الله وینا: څوک چې له ما سره د ناپوهۍ چلن وکړي، نو زه د ده دا کار له دریو لارو ارزوم: چې کله دغه شخص له ما څخه په مرتبه او حیثیت کې لوړ وي؛ نو زه د ده د مرتبې او حیثیت قدر کوم او زغمم یې، که دغه شخص له ما نه په مرتبه او حیثیت کې کم وي؛ نو زه خپله مرتبه او حیثیت له ده نه لوړه نه ګڼم او لاس په غچ نه پورې کوم او همدارنګه که چېرته دغه شخص ما سره په مرتبه او حیثیت کې برابر وي؛ نو زه ورسره احسان کوم او پر وړاندې یې ورته عمل نه کوم.

حاکمانو ته د حُلم او زغم اړتیا او ارزښت

په ځانګړې توګه حاکمان باید له ډېر صبر او تحمل خاوندان وي.

حضرت عمروبن علاء رضي الله عنه ویلي دي: د جاهلیت په وخت کې به خلکو خپله مشري هغه چاته ورکوله، چې په هغه کې به شپږ ځانګړنې وې، چې هغه ځانګړنې په اسلام کې هم د ارزښت وړ دي

او اومه ځانګړنه یې اسلام دی، هغه ځانګړنې عبارت دي له: سخا، شرافت او بزرګي، صبر، حُلم، د بیان قوت لرل او تواضع لرل، چې په اسلام کې دا ټولې ځانګړنې په حیا کې نغښتې دي یعنې د دې ټولو صفتونو بنسټ حیا ده.

د حضرت ابوبکر بن عیاش رضي الله عنه وینا

حضرت ابوبکر بن عیاش رضي الله عنه ویلي دي: د جاهلیت په وخت کې به خلکو خپله مشري یو چا ته د مېړانې او سخا له امله نه ورکوله، بلکې خپله مشري به یې هغه چاته ورکوله، چې کله به هغه ته پرتې (بې ځایه خبرې) ویل کېدې هغه به یې زغملې او کله به، چې د کومې اړتیا غوښتنه ترې وشوه؛ نو یا به یې د هغه اړمند اړتیا په خپله سرته رسوله او یا به یې د هغه د اړتیا په پوره کولو کې د هغه سره مرسته کوله.

شاه ولي الله رحمه الله وینا

شاه ولي رحمه الله لیکلي دي: که چېرته د مسلمانانو مشر د حُلم او نرمۍ خاوند نه وي؛ نو نړدې ده، چې د خپلې زورواکۍ او قوت پر مټ خپل رعیت هلاک کړي.

همدارنګه علامه قادري لیکلي دي: د مسلمانانو مشر د نورو په پرتله له څو وجوهاتو نه د حُلم او صبر صفت ته ډېر اړمند دی: اول دا، چې دا د خپل رعیت په اړه مسؤلیت لري او دوی تر خپل منځ په تقوی، صلاح، صبر او تحمل، ښو اخلاقو د الله او د رسول الله صلی اللهعلیه وسلم او د خپل حاکم د حکم بې څنډه منلو کې سره برابر نه دی ځینې په دوی کې داسې وي، چې دوی د یادو شوو مراجعو په حکم کې بې څنډه منښته کوي او ځینې له دوي نه کم وي او د خلکو مشرتابه خیر طرف ته ورته اړتیا لري، چې په حاکم کې دې زغم، صبر او حُلم شتون ولري، چې د خلکو په مشرۍ په حکمت او صبر سره برلاسی شي.

د حُلم فایدې په بله ګڼه کې...

خشک‌سالی وتاثیرات آن به زندگی مردم افغانستان

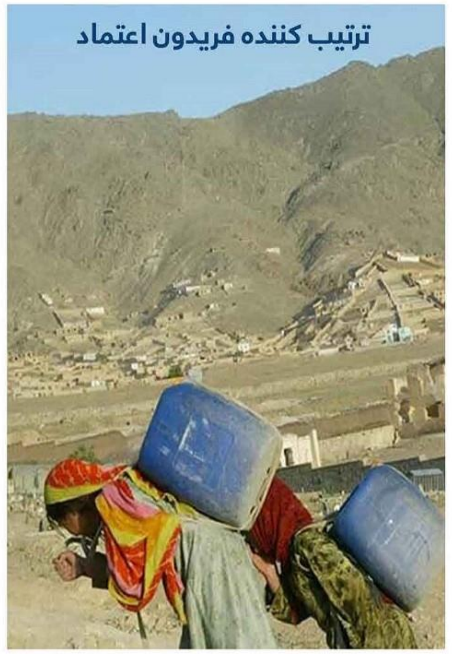

ترتیب کننده فریدون اعتماد

مقدمه:

افغانستان یک کشور کوهستانی بوده و بیشتر مردم این سرزمین مصروف کشاورزی و مالداری اند که از همین ره‌گذر امرار معیشت می‌کنند. در چند سال اخیر این کشور گواه رویدادهای مختلفی بوده است. جنگ، زلزله و سیلاب که این همه از مردم افغانستان در چند دهه‌ی گذشته قربانی گرفته و در این اواخر خشک‌سالی نیز سهم خودش را گرفته است.

خشک‌سالی که یک پدیده‌ی اقلیمی است، در جغرافیای وسیعی کشور در چند سال اخیر به اشکال مختلف مشاهده شده و بیشتر شهروندان کشور را با مشکلات اقتصادی و اجتماعی روبه‌رو کرده است. از آنجاییکه آب در تمام بخش‌های زندگی به عنوان یک منبع حیاتی به شمار می رود، افزایش آن سبب خورسندی مردم گردیده و کاهش و تداوم خشک‌سالی سببی است که بیشتر شهروندان، به ویژه کشاورزان را در ساحات مختلف کشور نگران کرده است.

پس در این مقاله روی چند مورد(تاثیرات خشک سالی‌ها، عوامل خشک‌سالی، پیامدهای آن و راه حل‌های بحران آب و خشک‌سالی) پرداخته شده است.

خشک سالی چیست؟

خشک‌سالی؛ یک پدیده‌ی اقلیمی و دوره‌ی کمبودی آب است که یک سرزمین به نبود آب در ذخیره‌ها و منابع آبی شان دچار می‌شود. و از نگاه علمی عبارت مناسبی که برای این پدیده در نظر گرفت همان «دوره‌ی کم‌آبی» است. دوره‌ی کم آبی نسبت به یک منطقه و موقعیت جغرافیایی با ویژه‌گی‌های مختلف آن سنجیده می‌شود که از همین رو می‌توان گفت، خشک‌سالی نیز انواع گوناگون دارد که در اینجا به طور خلاصه به چند نوع آن اشاره می‌شود.

عوامل خشک‌سالی:

هرچند عوامل اقلیمی (عدم بارش باران وبرف) به عنوان عامل اصلی و اولیه‌ی خشک‌سالی درجهان بخصوص افغانستان شناخته می‌شود، اما نمی توان از نقش سایر عوامل موثر و تشدید کننده‌ی این پدیده به آسانی گذشت. سکونت نامناسب جمعیت، ساختار زراعتی ناکارآمد و مدیریت ناسنجیده برای آب‌های کشور بحران‌زا بوده‌است. همچنان ساخت وسازها و مصارف نادرست از آب های کشور، نبود بندهای آب جهت ذخیره کردن آب‌ها و کمبود بارش باران در مناطق که از نگاه جغرافیایی در موقعیت‌های بلند قرار دارد، مناطق خارج از محدوده‌ی خویش را تحت تاثیر قرار خواهد داد. مثلا اگر در سالنگ ها، در موقعیت بلند قرار دارد، باران و ببرف نبارد ولایت‌های پایین تری خود، مانند بغلان و کندز را به کمبود آب مواجه خواهد ساخت.

چالش‌های کم‌آبی و خشک‌سالی در افغانستان ابعاد گسترده و گوناگونی دارد، بزرگترین مشکل فعلی این کشور این است که ساختار زراعتی سنتی دارد و استفاده‌ی بیشتر از منابعی که در سال‌های گذشته قدر آن دانسته نشده‌است را تشویق کرده‌اند.

- و مشکل دیگر اینکه بیش از همه زراعت آب زیادی این کشور را مصرف می‌کنند؛ چون کشاورزان بیشتر محصولات شان را با آب رودخانه ها و از آب‌های زیر زمینی که جاگزین کردن آن بسیار مشکل است، سیراب می‌کنند که با گذشت هر روز این مشکل دامن‌گیر مردم افغانستان شده‌است.

تاثیرات و پیامد آن:

در این شک نیست که کمبود آب در یک منطقه، تبعاتی جبران ناپذیر از خود به جا می گذارد و بیش از همه سلامت انسان و محیط زیست را نشانه می گیرد و روی وضعیت زندگی اجتماعی و اقتصادی شهروندان تاثیر منفی می گذارد.

خشک‌سالی، با عث کمبود منابع آب شیرین، بلند رفتن درجه‌ی گرما می‌شود که آلودگی هوا شدت می گیرد و در چنین شرایط بیماری‌ها با سرعت بیشتر میان مردم انتشار می‌یابد. کمبود آب تا حد زیادی بر اثر گرمای بیشتر اتفاق می افتد و این امر می‌تواند نظافت شهرها را نیز تحت تأثیر قرار دهد.

از سوی‌هم، این پدیده سبب محدودیت در رشد گیاهان زراعتی، افزایش فقر و قحطی شده و در نیتجه مشکلات بیشتری را به کشاورزان به بار می آورد؛ چون منبع حیاتی و رشد دهنده‌ی محصولات و فراورده‌های دهقانان، بارندگی‌های بیشتر و افزایش آب می‌باشد.

با توجه به میزان منابع و مصارف آب، افغانستان از جمله کشورهای گفته شده‌است، که تا سال 2025 با کمبود فزیکی آب مواجه خواهد بود. بر اساس شاخص سازمان ملل، افغانستان اکنون نیز در وضعیت بحران شدید آبی قرار دارد و برای حفظ وضع موجود باید تا سال 2025 بتواند که 121 درصد به منابع آب قابل استحصال خود بیافزاید.

در تازه‌ترین مورد (اوچا) دفتر هماهنگ کننده‌ی کمک‌های بشردوستانه سازمان ملل نیز از افزایش خشک‌سالی‌ها و تاثیرات آن در نقاط مختلف افغانستان خبر داده است.

در گزارش این سازمان آمده‌است که مردم افغانستان از خشک‌سالی به شدت متاثر شده‌اند و این امر سبب افزایش قیمت مواد خوراکی در بازارهای کشور شده‌است.

چندی پیش رسانه‌های داخلی کشور نیز از خشک‌سالی و کمبود آب و تاثیر آن روی زندگی مردم در روستاها و مناطق دور افتاده خبر داده بود. بر اساس این گزارش‌ها برخی کشاورزان در ولایت های شمال و شمال‌شرقی کشور از کمبود آب نگرانی کرده و گفته اند که همزمان با کاهش آب، حاصلات آنان نیز نسبت به سال‌های گذشته کاهش یافته است.

کمیته‌ی بین‌المللی صلیب سرخ نیز با نشر یک گزارش نوشته است که این کشور یکی از بدترین خشک‌سالی‌ها، در چند سال اخیر را تجربه می کند؛ از این‌رو محصولات مواد غذایی و منابع آبی به طور چشم‌گیری کاهش یافته و قمیت مواد اولیه در بازارها بلند رفته‌است.

با این‌حال، دیده می‌شود که خشک‌سالی‌ها نقش مستقیم روی اقتصاد مردم داشته است و این پدیده باعث شده که شهروندان به مواد خوراکی شان در بازارها دسترسی چندانی نداشته باشند؛ زیرا محصولات و فرآورده‌های کشاورزان است که در بازارها به قیمت مناسب عرضه می‌شود و شهروندان نیز می‌توانند که با پول اندک مواد اولیه مورد نیازشان را خریداری کنند.

راه حل‌ها :

پس اگر دولت می‌خواهد در مورد مدیریت آب تصمیم اتخاذ نماید مورد ذیل در نظر بیگیرد.

- دولت می‌تواند که استراتیژی‌های مختلفی را که کشورهای مترقی برای بیرون رفت از بحران آب و خشک‌سالی‌ها از آن استفاده کرده‌اند، در نظر بگیرد.
- ذخیره‌گاه‌ها و بندهای بزرگی آب را ایجاد کنند و آب‌های که از اثر بارندگی به وجود می‌آید ذخیره شود و از استفاده نامطلوب و ضایعه شدن آن جلوگیری کنند.
- شیوه‌ی مدیریت آب در افغانستان باید از فضای منفعل که فقط نسبت به پیامدها واکنش نشان می‌دهد، دور شود و به سمت فضای روشن، فعال و با محوریت پیش‌گیری حرکت کند.
- آب‌ها باید قیمت‌گذاری شود، قیمت‌ها نیز به گونه‌ی انتخاب شود که انعکاس دهنده‌ی ارزش واقعی آب در مناطق مختلف باشد. هرچند این قیمت‌گذاری‌ها می‌توانند که نتایج نامطلوبی برای دهقانان داشته باشد؛ اما دولت می‌تواند که برای پیش‌گیری از این آسیب‌ها برنامه‌های وام و حمایت مالی را روی دست گیرند.
- افزایش جمعیت مشکلات تامین آب را تشدید خواهد کرد، باید در مناطق شهرنشین و بزرگ شهرها اصلاحات به وجود آید تا همه بتوانند از منابع آبی به طور درست و بهتر استفاده کنند.
- بلند بردن آگاهی‌های عامه جهت استفاده و دسترسی مناسب به منابع آبی نیز از برنامه‌های است که می‌تواند در مقابله با کاهش اثرات خشک‌سالی موثر باشد.
- برای این‌همه نیاز است که دولت برنامه‌های سنجیده شده‌ی را روی دست گیرند و بجای پرداختن به پیامدهای این موضوع به علت و ریشه ی اصلی آن بپردازند.

غرق شدن تایتانیک

توسط هانسون بالدوین برگردان: غ. د. خاورین

غرق شدن کشتی تایتانیک واقعه ای است پر از هیجان و در فرجام تراژیدی؛ بر مبنای آن یکی از بزرگترین و پر مصرف ترین فلم های سینمایی جهان تولید گردیده است. هکذا ده ها فلمنامه و نمایشنامه آماده و به نمایش گذاشته شده اند؛ اما در ساخت فلم، داستان نویسان و سناریو نویسان فلم به منظور جذاب ساختن صحنه ها، با قلم پردازی، در محتوای اصلی و تاریخی آن مداخله و تصرف نموده اند. علی الرغم سایر داستانها، نویسندۀ این داستان، تمام حوادث و وقایع را با کمال امانتداری در یک تسلسل داستان گونه به رشتۀ تحریر در آورده است. در این داستان اکثر وقایع به زبان حال نوشته شده است تا در نظر خواننده مجسم شود که گوینده ناظر تمام صحنه های داستان بوده است. در طی خواندن این داستان، شاید شماری به جنبه های تاریخی و شماری هم به جنبه های داستانی آن توجه نمایند؛ اما برای صاحبان بصیرت پند است و عبرت!

تایتانیک بزرگترین کشتی جهان، قرار بود در نخستین سفر خود از انگلستان به امریکا، از اوقیانوس اطلس عبور کند. مادامی که کشتی از بندرگاه حرکت میکرد، آقای کارلایل معمار کشتی، تبسم حاکی از غرور بر لب داشت؛ نه تنها به خاطر این که تایتانیک بزرگترین کشتی روی آبهای جهان است؛ بلکه به باور او مصؤونترین کشتی نیز به شمار می آمد. بخش تحتانی کشتی به صورت دبل ساخته شده و دارای شانزده اتاقی بود که میتوانست (در هنگام ضرورت) از بخش دیگر کشتی جدا و مسدود گردد. با این ابتکار در ساخت کشتی، مردم در مورد آن فکر میکردند که هرگز غرق شدنی نیست.

کشتی با طول 888.2 فت و وزن 101،921،600 پوند به گونۀ یک قایق بزرگ نجات و یک هوتل شناور ساخته شده بود که با سرعت 23 میل در ساعت به سوی نیویارک در حرکت بود.

تایتانیک بعد از ظهر روز پنجشنبه، یازدهم اپریل سال 1912 با 2201 سرنشین که در برگیرندۀ مردان، زنان و کودکان بود از (ساحل) با ا مواج اوقیانوس همراه شد. در میان مسافران تعداد زیاد افراد سرشناس اروپا وجود داشتند که میخواستند در ایالات متحدۀ امریکا زنده گی کنند. صبح روز یکشنبه، سه روز بعد از ترک انگلستان، هوا گرم، گوارا و صاف بود. به ساعت نُه صبح آن روز که تایتانیک به سمت غرب در حرکت بود، یک پیام رادیویی را از کشتی دیگری به نام کارولینا دریافت کرد. تلگرافچی پیام را چنین یادداشت کرد: " به تایتانیک: کشتی هایی که به سمت غرب در حرکت اند، در 42 در جۀ شمالی و 51 درجۀ غربی، کوه یخ شناور را دیده اند. 12 اپریل." کمی بعدتر، مادامی که تلگرافچی به کار دیگری مصروف بود، پیامی از یک کشتی نزدیک به تایتانیک به نام کالیفورنیا از طریق رادیو رسید. کشتی کالیفورنیا میکوشید تا چیزی در بارۀ سه کوه یخ شناور به تایتانیک بگوید؛

اما تلگرافچی که (در آن دقایق) زیاد مصروف بود، نتوانست پیام را بنویسد. به ساعت 1:42 بعد از چاشت، کشتی دیگری با تایتانیک تماس میگیرد و در بارۀ یخ شناور در مسیرش خبر میدهد. تلگرافچی این پیام را به افسر اول می سپارد؛ او آن را به کپتان کشتی میدهد. کپتان که روی عرشۀ کشتی قدم میزد، با اقای آیسمی، یکی از مالکان کشتی مواجه میشود و پیام را به او می سپارد. آقای آیسمی پیام را در جیب خود میگذارد و سپس فراموش میکند.

غذای شب طبق معمول در فضای خوشایندی صرف میشد. سکوت کامل بر فضای شب حاکم بود. آسمان بدون مهتاب بود و پر از ستاره معلوم میشد. هوا صاف و خنک بود. در این هنگام به یاد کپتان آمد که تایتانیک تا شام روز یکشنبه حد اقل پنج پیام رادیویی را در بارۀ کتلۀ یخ شناور دریافته بود؛ بنابران به افراد خود دستور داد تا مراقب کتلۀ یخ شناور باشند. افراد (موظف) با دقت در تاریکی شب مراقب کتلۀ خوفناک یخ شناور بودند؛ اما چیزی جز اوقیانوس و ستاره دیده نمی شد. کشتی در دل تاریکی شب با همان سرعت به راه خود ادامه میداد.

در اتاق رادیو، حوالی 11:30 شب، تلگرافچی پیام دیگری را از سوی کشتی کالیفورنیایی به این مضمون دریافت:

" پیره مرد، ما اینجا توقف کردیم. به خاطر موجودیت یخ شناور حرکت کرده نمیتوانیم."

تایتانیک: " لطفاً ساکت باش؛ رادیو را خاموش کن. من با کشتی دیگری مکالمه دارم؛ بیمورد پیامهای مرا اخلال میکنی."

دقایقی بعد، از میان فضای تاریک شب، جسم بزرگ سفید رنگ به صورت خوفناکی در برابر تایتانیک ظاهر گردید که صرف در فاصلۀ چند صد فُت از کشتی قرار داشت. فرد اول کشتی با دیدن آن برای چند ثانیه بالای چشمان خود مشکوک میشود؛ اما به زودی در می یابد که حقیقت هولناکی در برابر چشمانش قرار دارد. با عجله سه بار زنگ را به صدا می آورد. به این مفهوم که چیزی مستقیماً روبرو قرار دارد. سپس به سرعت از طریق تیلفون با محل فرماندهی کشتی (جایی که کپتان کشتی و افسر اول قرار دارند)، تماس گرفت:

" کوه یخ ! مستقیماً روبرو !"

افسر نخست مطلب را دریافت؛ یک ثانیه نگذشته بود که به افراد خود دستور داد: " به سرعت به سمت را ست برگردان !" زنگها به صدا در آمدند: " خطر ! " " توقف! " " انجن ها را برگردانید."

انجنیران در بخش تحتانی کشتی به سرعت چرخهای عظیم کشتی را دور میدادند تا تا خط سیر کشتی را تغییر دهند. در این هنگام با یک تکان خفیف، صدای خفیفی شنیده شد و متعاقب آن یک کتلۀ بزرگ یخ روی عرشۀ کشتی افتاد و تایتانیک به آهسته گی از حرکت بازماند.

کپتان شتاب زده سر از دروازۀ اتاق خود بیرون کرده پرسید: " با کشتی چی اصابت کرد؟" افسر نخست پاسخ داد: " یخ شناور بود آقا !" و اضافه کرد: کوشیدم کاری بکنم؛ اما کشتی به آن بسیار نزدیک شده بود. دروازه های مانع دخول آب را در ناحیۀ تحتانی کشتی بستم (تا آب به سایر اتاقها راه نیابد). مسافرینی که در اتاقهای کشتی خواب بودند، (همین که بیدار میشدند)، علت توقف کشتی را از کارکنان کشتی می پرسیدند؛ آنها پاسخ میدادند که نمیدانند؛ اما شاید چیز مهمی نباشد. در اتاق سگرت، مردها مصروف صحبت و قطعه بازی بودند. آنها یک تکان خفیفی را احساس کردند و متعاقب آن کوهی از یخ را به ارتفاع تخمین هشتاد فت دیدند که به آهسته گی از کنار پنجره های شان رد شد. فضا در آن شب صاف و آرام بود. به فکر و گمان کسی خطور نمی کرد که تایتانیک غرق میشود؛ حتا کسی از جا بر نخواست تا به سوی عرشۀ کشتی برود و ببیند که چی پیش آمده است.

اما در ناحیۀ تحتانی کشتی، در اتاقهای بخش قدامی، جایی که کارکنان کشتی تلاش داشتند تا مانع دخول آب به کشتی شوند، همه به این باور بودند که عمر تایتانیک به زودی به پایان میرسد. آب از طریق یک مجرای طویل و بزرگ به ناحیۀ تحتانی کشتی جریان پیدا میکند. 24 فت بلند تر از ناحیۀ تحتانی کشتی، از اتاق پست، بسته های پستی روی آب شناور بودند. در طی ده ثانیه، کنارۀ کوه یخ به طول سه صد فُت سطح تحتانی کشتی بزرگ تایتانیک را پاره کرده بود. در محل فرماندهی کشتی، آقای آیسمی از کپتان پرسید که چی واقع شده!؟

کپتان با صدای حزین پاسخ داد: " با کتلۀ بزرگ یخ شناور تصادم کردیم."

آیسمی پرسید: "آیا فکر می کنید که کشتی زیاد آسیب دیده باشد؟"

- " متأسفانه که چنین است."

روی عرشۀ کشتی مسافران هرسو به حرکت شدند. مردها، زنها و کودکان از خواب بیدار شده، از همدیگر (در بارۀ وضعیت) می پرسیدند. افسران به افراد خود دستور دادند تا قایق های نجات را پایین آورند. ارتفاع آب به سرعت در کشتی بالا میرفت؛ با آن هم مسافران تا این لحظه نمیدانستند که تایتانیک در حال غرق شدن است. تکان ناشی از برخورد کتلۀ یخ شناور با کشتی آنقدر ضعیف احساس شد که شماری از مسافران حتا از خواب بیدار نشدند. تایتانیک چنان بزرگ و پرشکوه بود که فکر میشد غرق شدنی نیست. در آن شب آرام و پرسکون و نهایت زیبا کسی تصور نمیکرد که در اوقیانوس مملو از کتله های یخ به کام مرگ فرو خواهد رفت.

کپتان از تلگرافچی خواست تا (از سایر کشتی ها) کمک بخواهد. قایق های نجات آهسته آهسته پایین آورده میشدند؛ زیرا کارکنان روی عرشۀ کشتی دیرتر به قایق ها میرسیدند.

ساعت 12:30 شب به مسافران پیام داده میشود که: " زنها و کودکان باید به قایق ها سوار شوند." کارکنان کشتی تمام مسافرانی را که خواب بودند، بیدار میکنند. جاکتهای نجات به مسافران پوشانده میشود؛ بعضی از مردها در حال تبسم این همه نگرانی ها را بیهوده میدانند و با خود میگویند که " تایتانیک غرق شدنی نیست." دو کشتی که پیام مطالبۀ کمک را از سوی تایتانیک دریافت میکنند، به سرعت تمام به کمک تایتانیک می شتابند؛ اما هردوی آنها در فواصل خیلی دور قرار دارند. کشتی کالیفورنیایی که بیشتر از پنج تا ده میل فاصله ندارد، به دلیل این که تلگرافچی آن در همان دقایق اتاق رادیو را ترک و به بستر خواب رفته بود، پیام تایتانیک را دریافت نمی کند تا به کمک برسد.

ادامه در صفحه ۸

تحقیق: مفاهیم اساسی

۵- خصوصیات تحقیق علمی

تحقیق علمی چی به منظور دریافت پاسخ به سوالی و چی دریافت هر حقیقتی که محقق در تکاپوی دریافت آن است، دارای ویژه گی هایی است که با تلاش های تنظیم ناشده به خاطر دستیابی به حقایق تفاوت دارد.

تحقیق علمی دربرگیرندۀ موارد زیر است:

۱- نظم و ترتیب

یکی از خصوصیات بارز تحقیقات علمی، کاربرد روش دقیق و منظم و رعایت ترتیب در آن است که زمینۀ تجزیه و تحلیل منطقی را مساعد میسازد.

۲- تجربی بودن

خصوصیت مهم دیگر تحقیق علمی این است که فرضیه های ذهنی و مطرح شده در طرح تحقیق در بوتۀ آزمایش قرار داده میشود. در تحقیقات علمی بیشتر آنچه قابل قبول پنداشته میشود که اثر آن از طریق حواس به ذهن راه یابد تا حقیقت آن در دماغ مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد و یا به اشکال دیگر اثر آن برای ذهن آدمی قابل قبول واقع شده صحت و درستی آن مورد ارزیابی قرار گرفته بتواند.

۳- جنبۀ تخصصی داشتن

اجزای فعالیتهای تحقیقات علمی مستلزم داشتن تخصص در عرصۀ تحقیق میباشد؛ بنابران محقق باید در مورد موضوع تحقیق خود مطالعه و آگاهی داشته باشد و موضوعات مرتبط به آن را نیز از نظر بگذراند تا بتواند به مدد مطالعات خود و استفاده از روشهای موثر موضوع تحت تحقیق را به وجه احسن تجزیه و تحلیل نماید.

٤- دقت در مشاهده و توصیف موضوع

مشاهدۀ دقیق و توصیف دقیق در تحقیق یکی از امور مهم در تحقیق علمی به شمار می آید. مشاهدۀ دقیق و توصیف دقیق موضوع، مستلزم انتخاب و کاربرد ابزار و وسایل تخنیکی دقیق و قابل اعتماد است که در نتیجه محقق به کمک آن قدرت و توان خود را در مشاهده، ثبت و ضبط، محاسبه، تجزیه و تحلیل آمار و ارقام، بهتر و بیشتر میسازد.

۵- بیطرفی و عینیت درکار تحقیق

تحقیق نباید دستخوش احساسات و علایق شخصی محقق گردد. هرگامی را که محقق برای اجرای تحقیق برمیدارد باید هدفش آزمودن فرضیه ای باشد که در رابطه به موضوع تحقیق مطرح نموده است؛ نه اثبات آن فرضیه!

٦- صبر و تحمل

بسا امکان دارد که محقق در جریان فعالیت تحقیقی خویش با مشکلاتی مواجه شود تا آنجا که خود را ناتوان حس کند؛ در این صورت یأس و ناامیدی بر او غالب شده از ادامۀ تحقیق باز ایستد. مواجه شدن با مشکلات یکی از ویژه گی های تحقیقات علمی است. محقق نباید به زودی عقب نشینی کند؛ بلکه با صبر و تحمل خود را به هدف برساند. داشتن صبر و استقامت در امر اجرای تحقیق علمی یک امر نهایت مهم است.

۷- داشتن جرأت در پیشبرد تحقیقات علمی

بعضاً اجرای تحقیقات علمی مستلزم جرأت میباشد؛ زیرا در هر اقدام تحقیق نمیتوان مطمئن بود که نتایج حاصله مورد قبول همه گان واقع گردد و حتا ممکن است با نتایج یک تحقیق مخالفتهایی را هم در قبال داشته باشد؛ بنابران هرگاه محقق به اصل کار خود قانع شد آنگاه نیاز به جرأت در اقدام به کار دارد.

- افزایش دادن اطلاعات و معلومات

چنانکه در بیان اهداف تحقیق گفته شد: {تحقیق جستجوی منظم و سیستماتیک برای کشف حقایق است.} ؛ از این لحاظ کار تحقیق کشف حقایق و غنی ساختن اطلاعات موجود است؛ نه تدوین معلومات یا بیان مجدد مجدد اطلاعات و معلومات موجود؛ بنابران تحقیق باید بر اطلاعات و معلومات بشر بافزاید.

غوره ويناوې!

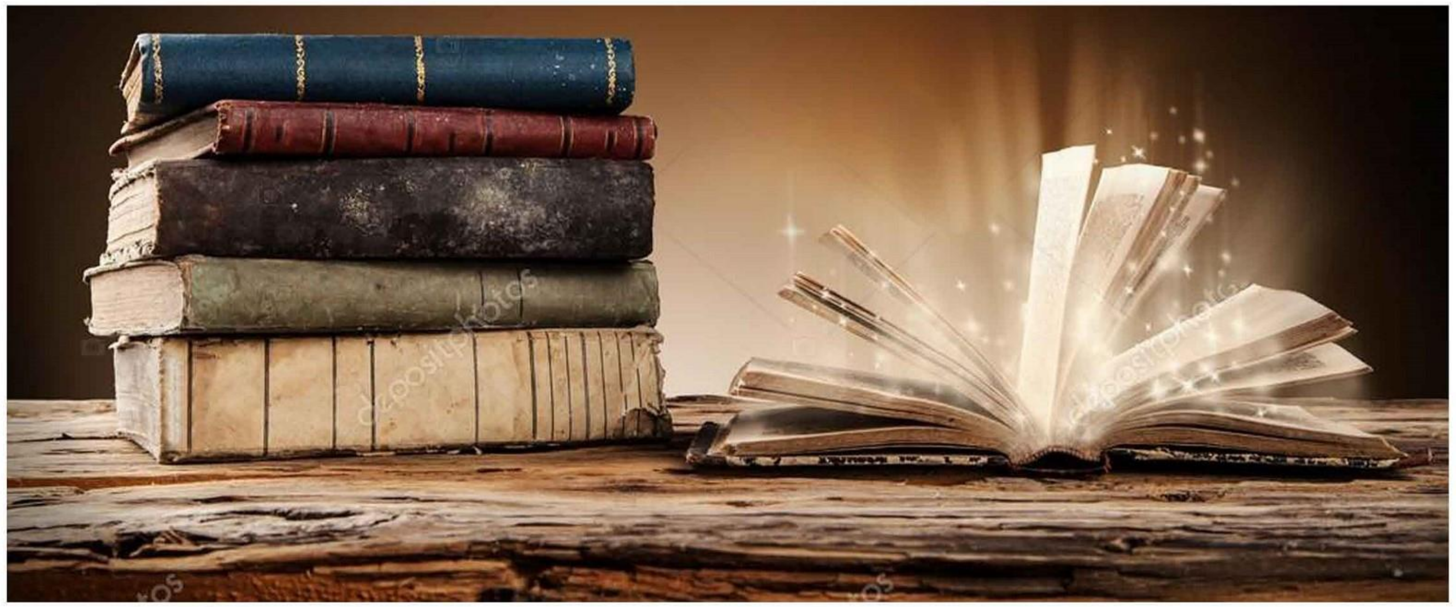

۱ _ د جهنم اور او سختی را یادې کړه، دغه کار دې له گناه کولو منع کولای شي .

۲ _ که غواړې چې نېکمرغي تر لاسه کړې کتابونه مطالعه کوه .

۳ _ سبا تر هغې پرېږده چې راشي، د سبا د حوادثو په اړه مه پوښته ؛ ځکه ته همدا نن ورځ بوخت یې ! نننۍ ورځ نغده او سبانۍ ورځ بیا راځي .

٤_ مه خفه کېږه ! د لمر تاو په یخ سیوري سره وژل کېږي ، د غرمې تږی او جل وهلی په یخو اوبو خړوبېږي او وږی په ډوډۍ مړېږي ، بې خوبي په خوب او ناروغي په روغتیا سره دوا کېږی، ته لږ صبر وکړه! ؛ نو الله تعالی به خیر کړي .

۵ _خلکو ته سینه پراخه کړه، د نیکیو په لاربښود او معلم مُحَمَّد ﷺ کې غوره صفت همدا و، چې هغه خپله سینه د خلکو پر وړاندې پراخه کړې وه.

٦_ له تاسره همېشه د ځواکمنو ، ځواکمن او د غنیانو ، غني ؛ الله تعالی مل دی ؛ هېڅ وېره مکوه .

۷_ همېشه لمونځ کوه ؛ ځکه هغه ستا سره قبر ته تلونکی دی .

۸_ صدقه کوه ؛ ځکه صدقه تر ټولو ښه کار دی او تر نورو ښه صدقه ، ښه او نېکه خبره کول دي .

۹_ کله چې دې له چا څخه خپل غیبت واورېده ؛ نو هغه ته ووایه " له خدایه ووېرېږه! ".

۱۰ _ د الله جل جلاله او نبي کریم صلی الله علیه وسلم مینه اختیار کړه .

تحصیل و نقش آن در جامعه

نویسنده: بصیر معرفت

به‌باور و عقیدهٔ اکثریت مفسران علوم قرآنی، اولین آیه قرآن که برای پیامبر بزرگ اسلام، حضرت محمدمصطفی (ص) نازل شده‌است سورهٔ «علق» است که چنین آغاز می‌شود:
اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ
ترجمه:
بخوان به نام پروردگارت که آفرید.
بنابراین جایگاه و منزلت خواندن و تقلا برای یادگاری یکی اساس و اصول دین اسلام است.
اهمیت تحصیلات و به ویژه تحصیلات عالی در زندگی انکارناپذیر است. برهمین اساس بسیاری از والدین فشار زیادی را بر فرزندان خود جهت کسب تحصیلات بالا وارد می کنند. والدین بسیاری نیز سعی می‌کنند تمام امکانات و شرایط رفاهی را برای تحصیلات فرزندان خود فراهم نمایند.
اغلب گفته می‌شود که دانش قدرت است. اگر چه همیشه در مورد این موضوع بحث وجود داشته است، اما اهمیت تحصیل نمی تواند انکار شود. بنابراین باید تأمل نمود که چرا تحصیل برای ما مهم است.
تحصیلات بخصوص تحصیلات پوهنتونی اهمیت و تأثیر خاصی در زندگی هر فردی دارد. تاثیراتی همچو پیشرفت در آیندهٔ شغلی، شخصیتی، برقرارکردن ارتباط بهتر با دیگران و موارد دیگر در زندگی.
تحصیلات باعث می‌شود تا در حرفه‌ی خود نیز تخصصی‌تر عمل کنید. افرادی که تحصیلات بالاتری دارند از آزادی اجتماعی بیشتری در جامعه برخوردارند و احترام بیشتری نیز دریافت می کنند.
حالا در عصرِ تکنولوژی و در میان رقابت کشورهای پیش‌رفته تعلیم و تحصیل حرف اول را می‌زند. از آن‌جایی‌که بزرگی و اقتدار کشورها منوط بر سطح سواد آن کشور است. نیروی جوان یک کشور که سرمایه مادی و معنوی هرکشور است؛ نقشِ بارز را در بلندبردن باسواد سازی کشورها ایفا می کند.
جوانان از نقطه نظرِ قوهٔ فیزیکی و فکری برتری خاصی نسبت به کهن‌سالان دارند. آنانی‌که تقلا بر پیش‌رفت دارند و مداومت در تحصیل، بروزترین‌های هستند که می‌توانند همگام با دنیای‌نوین حرکت کنند.
بعد از آن‌که برتری و بزرگی تحصیل را کشورها به مفهوم پیش‌رفت درک کردند، برای آنانی که با انگیزه‌ی بلند درس می‌خوانند؛ به‌صورت مجانی پوهنتون ها را ایجاد کردند. نتیجهٔ آن همه تلاش‌های دولت‌ها و دولت‌مردان، عصرِ تکنولوژی و جهان امروزی است. همه‌یِ اکتشافات و دنیای‌نوین مدیون علم‌ودانش است. پیش‌رفت‌های جهان امروزی به‌دور از دانش اصلاً امکان‌پذیر نبود.

حجاب په اسلام کې!

حجاب د اسلام د خوږ پېغمبرصلی الله علیه وسلم د مبارکو بېبیانو(د مسلمانانود میندو) څخه پیل شو، د حجاب تر ټولو لومړی حکم په (٥) هجري کال کې نازل شو، داهغه وخت و، چې د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د مسلمانانو د مور بي بي زينب رضي الله عنها سره نکاح وکړه او حکم داسې وشو، چې مؤمنان باید د خوږ پېغمبر صلی الله علیه وسلم کور ته بې له اجازې داخل نشي.
چې په دې ترځ کې نبی کریم صلی الله علیه وسلم د ټولو بېبیانو پر دروازو باندې پردې وځړولې، او د ټولو غیر محرمو راتګ بند شوو، په یوه روایت کې داسې راغلي دي چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم بي بي عائشې رضی الله عنها د اکا (کاکا) زوی طلحه بن عبيدالله رضي الله عنه د بي بي عائشې رضي الله عنها سره لېدل بند کړل.
له دې څخه دا جوته شوه، چې د پردې حکم د لومړي ځل لپاره د مسلمانانو میندو ته وشو چې اوس یې حکم ټول امت مسلمه ته دی، د اُمت مسلمه لونې یې باید حجاب خپل شعار وګرځوي.
پر حجاب د اسلامي حکم راتللو څخه وړاندې هم حجاب ډېر ارزښت درلود، د هجرت د (٣) کال څخه وړاندې یو یهودي چې د بني قینقاع د یهودو څخه د مدینې منورې څخه په څه واټن باندې په خپل زرګرۍ(طلا فروشۍ) کې ناست و، چې یوه ښځه تېرېدله او مخ یې پټ و، دې یهودي ډېر ورته وویل، چې مخ لوڅ کړه! او اخر یې په یو چل سره د هغې حجاب ایسته کړ؛ هغې چیغې او نارې کړې، د مدینې منورې په ښار کې یو مسلمان دا چغې واورېدې، چې هغه راغی او ددې یهودي چاره(ويې واژه) یې وکړه.، نور یهود راغلل او دا مسلمان یې شهید کړ، دا خبر نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته ورسېده؛ څو سوه یهود راغلل او نبي کریم صلی الله علیه وسلم یې محاصره کړ، نبی کریم صلی الله علیه وسلم هغه یهودي مړ نه کړ او هغه دده ټول سامان یې د غنیمت په توګه ووېشه او څه وخت وروسته دا یهودي شام ته ولاړ او ډېر ژر هغه هلته مړشو، چې دا کیسه مکمله په (سیرة ابن هشام، تاریخ کامل ابن اثیر) کې راغلې ده.
الله جل جلاله د بشریت ستر لارښود صلی الله علیه وسلم ته فرمایي:
يَٰٓأَيُّهَا النَّبِيُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا (سورت احزاب: ٥٩)
ژباړه: ای پېغمبره (ص) ! خپلو مېرمنو او لوڼو او د مؤمنانو ښځو ته ووایه چې پر خپل ځان باندې د خپلو ټکریو پلوونه خواره کړئ، دا ډېره مناسبه کرنچاره ده ، تر څو چې هغوی و پېژندلای شي او ونه ځورول شي، الله تعالی ښه بخښونکی او مهربانه دی.
یعنی وروسته د ټول بدن له پټولو څخه د ټکري (پوړنۍ) څه برخه پر سر او څه برخه یې له سر ځینې راښکته کړي، پر خپله څېره باندې یې وځړوي، په روایاتو کې راغلي دي، چې وروسته ددې ایت له نزوله مسلمانو ښځو به خپلې څېرې او ټول بدنونه په خپلو ټکریو(پوړنو) سره پټول او بیا به د باندې داسې وتلې، چې یوازې به د دوی یوه سترګه ښکاره کېده، چې په هغه سره لاره ومومي، له دې نه معلومه او ثابته شوه، چې د فتنې او فساد په وخت کې ښایي چې آزادې اصیلې ښځې خپله څېره هم پټه کړي، او وینځې د شدید ضرورت که کبله نه دي مکلفې ((ښه وپېژندل شي، چې دا وینځه نه؛ بلکې بي بي ده، د ننګ او ناموس مېرمن ده، بدبخته او بد ناموسه نه ده، بد ذاته نه ده؛ بلکې دا نیکه بي بي او نیکبخته ده؛ نو ځکه بدنیته خلک هغوی ته لاس نه غځوي او حجاب یې ښه ده، چې دا حجاب د بهترۍ حکم دی، او د حیاء سمبول دی.

لنډه کیسه (بې تربیه)

بوډا بس ته وخوت، سترګې یې ورغړولې، نیمایي څوکۍ ښځو نیولې وې.
پاتې څوکۍ یې تر سترګو تېرې کړې، له سپینو ږیرو پرته یې بل څه ونه لېدل. یو ناڅاپه یې تندی وغوړېد، په ولاړو کسانو کې یې په زحمت لار وایسته. د یوه تنکي ځوان سر ته ودرېد.
بوډا وټوخل
تنکی ځوان غلی ناست و.
د بوډا په زړه کې ور تېره شوه:
_هله نو! پورته، له سپینې ږیرې مې وشرمېږه.
تنکی ځوان هماغسې غلی ناست و.
بوډا دکه ورکړه، هلک ور وکتل، بېرته یې سر وځړېد.
بوډا سوړ اسویلی وایست:
_وخت خراب شو، د مشرانو احترام نه شته.
بس! خړې سترګې به یې درته نیولې وي.
په بله څوکۍ کې ناست سپین ږيرې وویل:
_موړ هم ځواني تېره کړه، خو دومره بې حیا نه وو، مشر او کشر مو پېژندل.
له اخیرې څوکۍ زوړ غږ راغی!
_څه یې کوی! پلار یې څه نه دې ورښودلې. ناست دې وي.
بس ودریده، بوډا پر تنکي ځوان ور ړنګ شو، پر ورانه یې کلکه چونډۍ ور ولګوله، بېرته ودرېد.
هلک ور وکتل، سترګې یې له اوښکو ډکې وې.
بوډا یودم وخندل، ګونځې شونډې یې هوارې شوې، ویې ویل:
_اجبه ده! قلم یې ام په جېب کې ټومبلی، مانا ، سواد هم لرم.
نږدې سپین ږیرو وخندل.
یوه وویل:
_دی به هم معلم ته ناست وي.
ولاړ بوډا په خبره کې ور ولوېد:
_له تعلیم سره یې تربیه هم ویلي دي، تربیه خو مو دا ده ولیده، دا مو د معلمینو حال، خدای خبر ، درس به یې څنګه وي.
هلک مړې سترګې ور واړولې.
د بس نګران چیغه کړه!
_هلی نو! کرایه مو را وباسئ!
ولاړ بوډا پنځه ګون ورته ونیو. نګران د تنکي ځوان پر اوږه لاس کېښود، ځوان په بېړه وویل:
_ولې! مور به مې کرایه در کړې وي!
نګران وویل:
_ښه، نو هغه بې پښو هلک ته یې؟
ولاړ بوډا په بېړه ټیټ شو، د هلک پر ورنو لمن پرته وه، د پرتوګ دواړه پایڅې یې غونجې او سره ټولې وې.

ادامه داستان غرق شدن تایتانیک

آب به بخش قدامی کشتی راه می یابد. انجنیران در بخش تحتانی کشتی درگیر مبارزه یی اند که فرجام آن باخت است. آنها گام به گام در برابر پیشقدمی و بالا آمدن آب عقب نشینی می کنند.
ساعت 12:45 شب. چشمان افسر نخست خسته به نظر میرسد؛ اما به آرامی و بی هراس به افراد خود میگوید تا قایق های نجات را پایین آورند. مادامی که از زنها خواسته میشود تا به قایق سوار شوند، آنها در حالت دو دلی منتظر می مانند و جرأت نمی کنند تا به قایق کوچکی سوار شده، در اوقیانوس پر از کتله های یخ به وسیلهٔ آن سفر کنند. هنوز به این باور اند که تایتانیک غرق شدنی نیست. قایقی با ظرفیت شصت و پنج تن پایین آورده میشود که صرف بیست و هشت تن در آن جا میگیرند. بعد تر قایق دیگری که ظرفیت چهل تن را داشت، صرف دوازده تن را از تایتانیک انتقال میدهد. هنگامی که قایق های نجات یکایک از کشتی پایین آورده میشوند، گروه موسیقی کشتی، موسیقی جاز ر ا می نوازد.
ساعت 1:20 بعد از نیمهٔ شب. اکنون قایق های بیشتری پایین آورده شده اند. بارهای این قایق ها سنگینتر اند؛ زیرا مسافران معتقد گردیده اند که تایتانیک در حال غرق شدن است. زنها گریه میکنند. مردها در حین خداحافظی به زنهای شان میگویند: به لحاظ خدا برو! این آخرین چانس توست؛ برو! آنها میکوشند زنهای شان را وادار کنند تا به قایق سوار شوند. خانمی میخواهد به قایق سوار شود؛ اما بعد از چند لحظه مکث به سوی همسرش بر میگردد و میگوید: " ما سالهای زیادی باهم بودیم، حالا هرجا تو باشی، با تو خواهم بود" . سرباز جوانی با همسر جوانش که چند روزی بیش از عروسی شان نگذشته است، به سوی قایق میروند. سرباز به همسرش میگوید: "به قایق سوار شو، من بعد تر ترا خواهم دید." همین که به همسرش کمک کرد تا به قایق سوار شود، دوباره به تایتانیک برمیگردد. از آنجا به قایقی نگاه میکند که از زنان و کودکان پر شده و با امواج اوقیانوس همراه میشود.
ساعت 2:00 بعد از نیمهٔ شب. تایتانیک در حال غرق ش دن ا ست. قسمت پیشروی کشتی در حال فرو رفتن و ناحیهٔ عقبی آن در حال بالا شدن است. انجنیران هنوز هم در ناحیهٔ تحتانی کشتی در تلاش اند که چراغ ها را روشن نگهدارند تا تعداد بیشتر قایق ها که در جناح های کشتی قرار دارند، پایین آورده شوند. در خواست برای کمک هنوز هم از طریق ارسال پیام های رادیویی ادامه دارد.
2:10 بعد از نیمهٔ شب. حالا تمام قایق های نجات فرو آورده شده اند. مجموعاً 660 تن به قایق ها سوار شده و تخمین 1500 تن هنوز هم در تایتانیک که در حال غرق شدن است، باقی مانده اند.
کپتان به اتاق رادیو پایین میشود؛ با سیمای خسته و اندوهگین به افراد خود میگوید: " شما هرآنچه در توان داشتید، انجام دادید؛ کار بیشتری در توان تان نیست؛ حالا هرکس برای نجات خودش بکوشد." سپس کپتان ناپدید میشود...دوباره به محلفرماندهی که در حال غرق شدن است میرود. تلگرافچی هنوز روی چوکی خود نشسته و پیوسته برای درخواست کمک پیام می فرستد. موسیقی نواز ها در حال نواختن موسیقی اند؛ اما نه موسیقی جاز؛ بلکه موسیقی مذهبی مینوازند.
چند تن دیگر، دعای دیگری را روی عرشهٔ در حال میلان کشتی میخوانند. چراغ ها هنوز روشن اند. انجنیران هنوز هم دست به کار اند. موسیقی به پایان میرسد؛ اما مردی که متصدی بخش موسیقی است، هدایت میدهد تا سرود دیگری را بنوازند؛ تا این که آب به بجلک های پاهایش میرسد. هشت تن از موسیقی نوازان میکوشند تا تعادل خود را در کشتی در حال میلان حفظ کنند. راکبین کشتی، خود را از عرشهٔ کشتی به آبهای پر از کتله های یخ می اندازند. آب به محل فرماندهی کشتی میرسد؛ جایی که کپتان در آن قرار دارد.
2:17 بعد از نیمهٔ شب. مردانی که در کشتی باقی مانده اند، عرشهٔ تاریک کشتی را دور میزنند. در حالی که اوقیانوس آهسته آهسته کشتی بزرگ را می بلعد، آنها در تاریکی هولناک شب، یکایک خود را به اوقیانوس انداخته منحیث آخرین کوشش در اوقیانوس بیکران به شنا می پردازند. بخش عقبی کشتی هنوز در حال بالا شدن است. بخش قدامی قبلاً در آب فرو رفته است. محل فرماندهی اکنون زیر آب قرار دارد. یکی از دود کش ها که از هزاران پوند فولاد ساخته شده است، می شکند و به آب می افتد. سقوط این کتلهٔ عظیم فولادی میتواند سبب مرگ شناورانی شود که در حوالی کشتی در آبهای سرد در تلاش نجات جان شان اند.
در پایین، در اتاق تاریکی که در آن ماشین کشتی قرار دارد، با بلند شدن بخش عقبی کشتی، انجنیرها در جهت مقابل ماشین داغ می افتند. آب تا زانو های شان رسیده است. بایلرهای مولد بخار از محل نصب شان سست شده در برابر آنها می افتند.
تایتانیک پیش از آن که به اعماق آبها فرو رود، برای چند ثانیه به فرق می ایستد؛ سپس آهسته آهسته به سوی آرامگاه خود پیش میرود. ابتدا آهسته، بعد سریعتر -- سریعتر -- سریعتر .
2:20 بعد از نیمهٔ شب. بزرگترین کشتی جهان غرق میشود. تایتانیک در آبهای کاملاً تآریک، جایی که قایق های نجات از آن حرکت کرده اند، در میان کف سفید دریا، رهسپار گورستان آبی خود میشود.
پایانی با یک تراژیدی مستمر!

شعر و ادب

به قبـــرستان گـــذر کـردم صباحـی
شنیـــدم نالـــه و افغـــان و آهـی
شنیـــدم کلـــه‌ای بـا خـاک می‌گفت
کـــه ایـن دنیـا نمــی‌ارزد به کاهـی

*

دی کـوزه گـری بدیـدم انـدر بـازار
بـر پـاره گلـی لگـد همـی زد بسـیار
و آن گل بزبـان حـال بـا او می‌گفـت
مـن همچـو تـو بـوده‌ام مـرا نیکـودار

*

چـون نیسـت ز هـر چـه هسـت جز باد بدسـت
چـون هسـت بهرچـه هسـت نقصـان و شکسـت
انـگار کـه هرچـه هسـت در عـالم نیسـت
پنـدار کـه هرچـه نیسـت در عـالم هسـت

یـک چنـد بـه کودکـی بـه اسـتاد شـدیم
یـک چنـد ز اسـتادی خـود شـاد شـدیم
پایـان سـخن شـنو کـه مـا را چـه رسـید
از خـاک بـر آمدیـم و بـر بـاد شـدیم.

*

از منـزل کفـر تـا بـه دیـن یـک نفـس اسـت
وز عـالم شـک تـا بـه یقیـن یـک نفـس اسـت
ایـن یـک نفـس عـزیز را خـوش مـیدار
کـز حاصـل عمـر مـا همیـن یـک نفـس اسـت

*

ای چـرخ فلـک خرابـی از کینـه تسـت
بیدادگـری شـیوه دیرینـه تسـت
ای خـاک اگـر سـینه تـو بشـکافند
بـس گوهـر قیمتـی کـه در سـینه تسـت

راه دل

دل چو کند عزم سفر هر زمان
پای بجنبد کہ بگردد روان
دست بجنبد زپی ساز وبرگ
آنچہ بکار است، بیارد همان
شانہ دهد شانہ بہ بار سفر
دست کند قامت خودرا کمان
دل بفرستد غزل دل نشین
تا بہ سفر خوش بسراید زبان

****

لیک اگر کاری نبود دل پذیر
لشکر اعضاء بِشود. ناتوان
ره نرود پای اگِر دل نرفت
درس بیاموخت ازین حاکمان
حاکمی گر خواست کہ هر زیر دست
سبز بپوشد همہ جا هرزمان
لیک دل مردم ازین امر او
زرد شود همچو درخت خزان
ترک کنند خانہ و کاشانہ را
تا دل شان خوش بتپد در امان
لیک گر این قاعد سبزرنگخواه
راه بیابد بہ دل مردمان
سبز نشیند بہ دل خاص وعام
در صفت اش نیک گشایند زبان
سبز شود جامۀ هر مرد وزن
رنگ بهاران بپذیرد روان
شاه چو در قلب رعیّت نشست
حاجت لشکر نبود درمیان
دکتور فیض الله کاکړ

فکاهیات

شـخصی از حافـظ غزلـی بـه یکـی از شـاهان خوانـد شـاه بعـد از شـنیدن لـب بـه تحسـین گشـود وگفـت شعرقشـنگی اسـت ولـی گوینـده حافـظ اسـت.مرد بادسـتپاچگی گفـت خیـر قربـان مـال مـن اسـت. وحافـظ آن را دزدیـده اسـت شـاه گفـت مـردک آن وقـت کـه حافـظ ایـن شـعر را سـروده تـو وپـدرت هـم نبودیدمـرد گفـت: درسـت اسـت امـا اگـر مـن میبـودم پـدرش دزدیده نمیتوانسـت.

معلـم بـه شـاگردش گفـت : بـا باقـی جملـه بسـاز. شـاگرد گفـت: مـا دیشـب پیتـزا خوردیـم! معلـم پرسـید: پـس باقـی اش کـو؟ شـاگرد گفـت: باقـی اش ده یخچال اس.

اعـــلانـــات

ترتیب کننده: زمری یعقوبی

د کابـل پـولي تخنیـک پوهنتـون تـدارکاتي اعلان

د کابـل پـولي تخنیـک پوهنتـون ټولـو پـه شرایطو برابرو داوطلبانو ته بلنه ورکوي.
څـو د (۴۱۲۸۰) کیلـو ګـرام مایـع ګازو د داوطلبـۍ پـه پروسـه کـې، چـې د ۱۴۰۱ کال لپـاره د لیلیـې محصیلنـو د خـوړو پخولـو، د اداري، تدریسي ادارو او په ژمـي کـې د شپني محافظـه کارانـو د ګرمولـو پـه موخـه، چـې د NCB /101 /MOHE/KPU داوطلبـۍ شـمېره ده، یـو شرکـت تـه چـې د بشـپړ لوژیسـتکي خدمتونـو درلودونکـی او د جـواز نمـبر یـې (۴۷۵۶۷) دی، چـې د کابـل پـه (۳) ناحیـه او دریېمـه کارتـه ـ کابـل ـ افغانستان کې موقعیت لري،
پـه (۳۳۰۲۴۰۰) درې میلیونـه درې سـوه دوه زره او څلـور سـوه افغانـۍ ټـول قیمـت سره ورکوي.
پـه دې تـړاو حقیقـي او حکمـي اشـخاص کـه اعـتراض لـري، کولـی شي خپـل لیکلـی اعـتراض لـه دلایلـو سره د اعـلان د نـشر نیټـې څخـه تـر اوو ۷ نـورو ورځـو پـورې، د کابـل پـولي تخنیـک پوهنتـون، چـې پـه کارت مامورېـن د کابـل پنځمـه ناحیـه کـې موقعیـت لـري، د تدارکاتـو د ۵۰ مـې مـادې مطابـق، د تدارکاتو ریاست ته وسپاري.
دا اعلان د تړون یا قرارد معنی نه لري،
او د پورتـه ذکـر شـویو معیارونـو تـر بشـپړېدو پـورې او د قانـوني طرزالعملونـو تعقیـب پـورې بـه قرارد ترسره نشي.

د بغـلان پوهنتـون د علمـي کادري بسـتونو اعلان!

بغـلان پوهنتـون د درېیـم ځـل لپـاره پـه لانـدې ځانګـو کـې د ۱۴۴۳ هــ ق کال لپـاره د دوکتـورا، ماسـټرۍ او لېسـانس پـه کچـه علمـي کادرونـو ته اړتیا لري:
د ښووني او روزنې پوهنځی:
فزیک ډیپارټمنټ (۱) بست.
د اقتصاد پوهنځی:
اداره او مدیریت ډیپارټمنټ (۲) بسته.
د ادبیاتو او بشري علوموپوهنځی:
ژبې او اوزبیکي ادبیاتو ډیپارټمنټ (۲) بسته.
داوطلبـان کـولای شي، چـې د ۲۴ / ۱۲ / ۱۴۴۳ هــ ق څخـه تـر ۴ / ۱ / ۱۴۴۴ هــ ق نېټـې پـورې یـادو علمـي کادري بسـتونو تـه د نـوم لیکنـې پـه موخـه خپلـې غوښـتنپاڼې ډکـې، د نمـرو اصـل ټرانسـکرېپټ او د همـدې اعـلان کاپـي دې د وزارت له وېبپاڼې څخه ترلاسه کړي او د خپلـې تذکـرې لـه کاپـي سره دې اړونـده پوهنتون ته وسپاري.

د ننګرهـار پوهنتـون د علمـي کادري بسـتونو اعلان!

ننګرهـار پوهنتـون د دوهـم ځـل لپـاره پـه لانـدې ځانګـه کـې د ۱۴۴۳ هــ ق کال لپـاره د دوکتـورا، او ماسـټرۍ پـه کچـه علمـي کادرونـو تـه اړتیـا لري:
د اقتصاد پوهنځی:
د ملي اقتصاد ډیپارټمنټ (۱) بسته.
داوطلبـان کـولای شي، چـې د ۲۴ / ۱۲ / ۱۴۴۳ هــ ق څخـه تـر ۴ / ۱ / ۱۴۴۴ هــ ق نېټـې پـورې یـادو علمـي کادري بسـتونو تـه د نـوم لیکنـې پـه موخـه خپلـې غوښـتنپاڼې ډکـې، د نمـرو اصـل ټرانسـکرېپټ او د همـدې اعـلان کاپـي دې د وزارت لـه وېبپاڼـې څخـه ترلاسـه کـړي او د خپلـې تذکـرې لـه کاپـي سره دې اړونـده پوهنتون ته وسپاري.

د البیرونـی پوهنتـون د علمـي کادري بستونو اعلان!

د البیرونـی پوهنتـون د لومـړي ځـل لپـاره پـه لانـدې ځانګـو کـې د ۱۴۴۳ هــ ق کال لپـاره د دوکتـورا، ماسـټرۍ او لېسـانس پـه کچـه علمـي کادرونو ته اړتیا لري:
د شرعیاتو پوهنځی:
د ثقافت ډیپارټمنټ (۷) بسته ـ نارینه وو لپاره.
د ثقافـت ډیپارټمنـټ (۷) بسـته ـ ښـځینه وو لپاره.
داوطلبـان کـولای شي، چـې د ۱۸ / ۱۲ / ۱۴۴۳ هــ ق څخـه تـر ۱۷ / ۱ / ۱۴۴۴ هــ ق نېټې پورې یـادو علمـي کادري بسـتونو تـه د نـوم لیکنـې پـه موخـه خپلـې غوښـتنپاڼې ډکـې، د نمـرو اصـل ټرانسـکرېپټ او د همـدې اعـلان کاپـي دې د وزارت لـه وېبپاڼـې څخـه ترلاسـه کـړي او د خپلـې تذکـرې لـه کاپـي سره دې اړونـده پوهنتون ته وسپاري.

د لوګـر لـوړو زده کـړو مؤسسـې د علمـي کادري بستونو اعلان!

لوګـر لـوړو زده کـړو مؤسسـه بیـا ځـل لپـاره پـه لانـدې ځانګـه کـې د ۱۴۴۳ هــ ق کال لپـاره د دوکتـورا، ماسـټرۍ او لېسـانس پـه کچـه علمي کادرونو ته اړتیا لري:
د جیولوجي او کانونو پوهنځی:
کانونـو کینـدل او ګټـورو جامـده مـوادو ډیپارټمنټ (۲) بسته نارینه وو لپاره.

داوطلبـان کـولای شي، چـې د ۱۸ / ۱۲ / ۱۴۴۳ هــ ق څخـه تـر ۲۷ / ۱۲ / ۱۴۴۳ هــ ق نېټـې پـورې یـادو علمـي کادري بسـتونو تـه د نـوم لیکنـې پـه موخـه خپلـې غوښـتنپاڼې ډکـې، د نمـرو اصـل ټرانسـکرېپټ او د همـدې اعـلان کاپـي دې د وزارت لـه وېبپاڼـې څخـه ترلاسـه کـړي او د خپلـې تذکـرې لـه کاپـي سره دې پکتیا پوهنتون ته وسپاري.

د جوزجـان پوهنتـون علمـي کادري بسـتونو اعلان!

جوزجـان پوهنتـون بیـا ځـل لپـاره پـه لانـدې ځانګـو کـې د ۱۴۴۳ هــ ق کال د دوکتـورا، ماسـټرۍ او لېسـانس پـه کچـه علمـي کادرونـو ته اړتیا لري:
د کیمیاوي تکنالوژي پوهنځی:
خوراکي موادو ډیپارټمنټ (۱) بست عمومي.
عضـوي مـوادو تولیـد ډیپارټمنـټ (۱) بسـت عمومي.
د اجتماعي علومو پوهنځی:
روان پېژندنې ډیپاټمنټ (۱) ښځینه و لپاره.
داوطلبـان کـولای شي د ۱۴۴۳/۱۲/۲۵ څخـه تـر ۱۴۴۴/۱/۵ نېټـې پـورې یـادو علمـي کادري بسـتونو تـه د نـوم لیکنـې پـه موخـه خپلـې غوښـتنپاڼې ډکـې، د نمـرو اصـل ټرانسـکرېپټ او د همـدې اعـلان کاپـي دې د وزارت لـه وېبپاڼـې څخـه ترلاسـه کـړي او د خپلـې تذکـرې لـه کاپـي سره دې اړونده پوهنتون ته وسپاري

اعلان کادرعلمی پوهنتون جوزجان!

پوهنتـون جوزجـان درسـال ۱۴۴۳ هــ ق برای بار مجـدد در رشـته هـای ذیـل بـه سـویه دوکتـور، ماسـتر و لیسـانس بـه کادر علمـي جدیـد ضرورت دارد.
پوهنځی: تکنالوژي کیمیاوی.
دیپارتمنـت تولیـد مـواد غذایـی (۱) بسـت عمومی.
دیپارتمنـت تولیـد مـواد عضـوی (۱) بسـت عمومی.
پوهنځی: علوم اجتماعی.
دیپاتمنـت روانشناسـی (۱) بسـت صرف بـرای اناث.
متقاضیـان ازتاریـخ ۱۴۴۳/۱۲/۲۵ الـی ۱۴۴۴/۱/۵ درخواسـتی شـمولیت در کادرعلمـی خویـش را ضـم اصـل ترانسـکریپت نمـرات، کاپـی همـین اعـلان از وب سـایت وزارت، و کاپـی تذکـره تابعیـت بـه پوهنتـون مربوطـه تسلیم نمایند.

د موضوع شننه

لیکوال: انجینر محمد اسلم اسلم

د اونیزې قدرمنو لوستوونکو دا ځل د موضوع شننه کې درسره د روغتیا په اړه معلومات شریکه وم هیله ده چې له لوستولو وروسته ورته توجو وکړئ. درنښت

روغتیا

روغتیا د الله جل جلاله له لوري لوی نعمت او ستر امانت دی، نو د دې لوی نعمت او ستر امانت پوره قدر او عزت کوه، او په ساتنه کې پوره پوره خیال ساته او بې پامي مه کوه، ځکه چې روغتیا ته نه پاملرنه د ګڼو ستونزو زیږنده ده.

روغتیا ته نه پاملرنه داسې ده لکه چې یوه کتابخانه کې یوه ویانه ټوله کتابخانه خاورې ایرې کړي.

روغتیا ته نه پاملرنه د الله جل جلاله د دې ستر نعمت ناشکري ده، مسلمان انسان ته پکار ده چې د دې ستر نعمت د ناشکري پر ځای شکریه ادا کړي.

د انساني ژوند اصلي جوهر عقل، اخلاق، ایمان او شعور دی، چې دا ټول تر یوه ځایه پورې په صحت او روغتیا پورې اړه لري.

روغتیا څه ته وایې

په عمومي ډول روغتیا د وجود هغه نارمل حالت څخه عبارت دی چې ورځنۍ چارې وربانديې بې له خنډ او ځنډ څخه پرمخ بیول کیږي.

روغتیا په دوه ډوله ده:

۱: جسمي روغتیا ۲: رواني روغتیا

جسمي روغتیا

د انسان د سیستمونو صحیح او سالم والي ته جسمي روغتیا ویل کیږي.

رواني روغتیا

د انسان عقلي او شعوري حالت سالم والي ته رواني روغتیا ویل کیږي.

په اسلام کې په روغتیا ځکه ټینګار شوی چې:

۱- اسلام د امراضو د مخنیوي او وقایه لپاره په پاکي او نظافت باندې زیات ټینګار کړی دی ، پاکي او نظافت یې د لمانځه د صحت لپاره شرط ګرځولی دی لکه : بې اودسۍ او جنابت څخه د بدن پاکوالي د نجاست څخه د لباس او ځای پاکوالی.

۲: په مسواک وهلو باندې ځکه ټینګار شوی، چې مسواک خوله پاکوي او کله چې خوله پاکه شوه نو معده پاکه شوه او کله چې معده پاکه شوه نو ټول بدن د مکروبونو، باکتریاوو او جراثیمو څخه پاک شو.

۳: نبی اکرم صلی الله علیه وسلم حکم کړی دی چې کله د خولې بلغم توکوئ نو په هغه باندې خپله پښه را کشوئ (ځکه دغه کار د ناروغیتو د انتشار او خپریدو کوي او بل مسلمان د هغه څخه بد نه وړي)

٤: همدارنګه د نبي علیه السلام ارشاد مبارک دی چې د اوبو څښلو پر مهال به په اوبو کې پوکل نه کوئ (هغه ساه کوم چې له بدن څخه خارجیږي کاربندای اکساید دی ، کله چې کاربن دای اکساید له ابو سره یوځای شي یو ډول تیزاب د کاربونیک اسید په نوم جوړوي چې د معدی په هضمې سیستم بد اثر کوي او بل هغه ساه چې له بدن څخه خارجیږي ناپاکه وي)

٥: د نبي علیه السلام بل ارشاد مبارک دی چې د خوب څخه مخکې خپل لاسونه ومینځئ که چیرې څوک خپل لاسونه ونه مینځي نو که څه ضرر او ناروغي ورپیښه شي مسئولیت یې پر خپله غاړه دی.

٦ : نبی اکرم صلی الله علیه وسلم د خوراک څخه وروسته د سمدستي خوب کولو څخه منع فرمایلي ځکه چې دا کار په هضم کې سختي رامنځته کوي.

۷: رسول الله صلی الله علیه وسلم حکم کړی دی چې د خوراک لوښي لوڅ مه پریږدئ ، د خوراک د لوښو سرونه پټوئ ځکه چې په دې سره د امراضو مخنوی کیږي.

۸: اسلام حکم کړی دی چې د خپلو ښځو سره د میاشتني عادت (حیض) پر مهال د هغه سره جماع مه کوئ ځکه دا کار د سختو امراضو سبب کیږي.

کله چې د مسلمان انسان صحت او روغتیا ښه وي....

په بله ګڼه کې

رابطه دین و فرهنگ

ترتیب کننده: عبدالمرید "کوهستانی"

در تعریف دین، به گونه ای که دین حق را شامل شود و بر تمام ادیان الهی که در زمان خود اصالت داشته اند و بعدها تحریف شده اند صادق باشد. اسلام به عنوان یگانه دین حق، عبارت است از مجموعه ای از باورهای قلبی که برآمده از امور فطری و استدلال های عقلی و نقلی است و تکالیف دینی که از سوی خدای متعال بر پیامبر اسلامصليالله‌عليه وآله‌وسلم و به منظور تأمین سعادت دنیوی و اخروی بشر نازل شده است.این تکالیف تمامی اموری را که به نحوی در سعادت دنیا و آخرت انسان نقش دارد در بر می گیرد.

دین جزء فرهنگ تلقی می شود زیرا فرهنگ در این دیدگاه هم شامل باورهای قلبی دیني و غیر دینی و هم شامل رفتارها و اخلاق و آداب و رسوم دینی و غیردینی است. از این رو، دین جزء فرهنگ و زیر مجموعه ای از آن تلقی می شود. اما اگر دین را با گونه دوم از تعاریف مقایسه کنیم، از آنجا که در این نوع از تعاریف ظواهر رفتار و آداب و رسوم به عنوان فرهنگ شناخته می شوند، رابطه دین با فرهنگ بسان دو مجموعه ای که فقط در بخشی از اعضا مشترک هستند قابل شناسایی است، و در این دیدگاه نه دین کاملا جزء فرهنگ است و نه فرهنگ زیر مجموعه ای از دین می باشد.شاید بتوان گفت تعریف فرهنگ به عاملی که به زندگی انسان معنا و جهت می دهد، منطقی ترین سخن در تعریف این واژه می باشد. معناداری زندگی انسان برگرفته از نحوه نگرش انسان به جهان و انسان و یا به تعبیر دیگر تابع جهان بیني و انسان شناسی اوست. جهان بینی نیز به نوبه خود نظام عقیدتی و نظام عقیدتی نظام ارزشی را شکل می دهد.از طرفی چون افعال اختیاري انسان تابع اراده او هستند و اراده انسانها نیز در پرتو نوع نگرش و نظام ارزشی مورد قبول آنها شکل می گیرد رفتارهای انسان نیز تابعی از نظام ارزشی مورد قبول او خواهند بود. خلاصه اینکه معنا داری زندگی انسان در گرو انجام اعمال و رفتارهایی است که در چارچوب نظام ارزشی ویژه یک جامعه، و در راستای باورها و نظام عقیدتی آن جامعه انجام می گیرد، و چون مطابق بینش اسلامی، تنها جهان بیني حق و به تبع آن تنها نظام عقیدتی و ارزشی صحیح دین اسلام است، ما مسلمانان عامل معناداری و جهت دهنده زندگی انسان را دین می دانیم.این رو فرهنگ در گونه سوم از تعاریف فوق بر دین انطباق می یابد. مگر آن که اجزای تشکیل دهنده فرهنگ را کمتر از اجزای تشکیل دهنده دین بدانیم، مثلا اجزای فرهنگ را صِرفا نظام ارزشی و رفتارهای موجود در جامعه دینی بدانیم که در این صورت فرهنگ زیر مجموعه و تابعی از دین خواهد بود.البته گاهی ارزشها در کشوری که دارای جامعه دینی است، فربه تر از صِرف ارزشهای دینی تعریف می شوند، در این صورت دو گونه ارزش خواهیم داشت: گونه اول ارزشهای ثابت و غیر قابل تغییر که از باورهای دیني سرچشمه می گیرند، گونه دوم ارزشهای ناشی از آداب و رسوم و قراردادهای اجتماعی که قابل تغییر و عوض شدن هستند.

Higher Education
Weekly
وزارت تحصیلات عالی - لوړو زده کړو وزارت - Ministry of Higher Education
۱۹۹ مه ګڼه - نهم کال -۱٤۰۱ هـ.ش - زمری

به هدف هماهنگی های بیشتر با نمایندگان دعوت و ارشاد نهاد های تحصیلی خصوصی نشستی برگزار گردید

رئیس دعوت و ارشاد وزارت تحصیلات عالی نشستی را به هدف هماهنگی های بیشتر با نمایندگان دعوت و ارشاد نهاد های تحصیلی خصوصی برگزار نمود.

شیخ شاکرالله وحدت رئیس دعوت و ارشاد وزارت تحصیلات عالی ضمن خوش آمدید به نمایندگان دعوت و ارشاد در نهاد های تحصیلی خصوصی گفت که، امر به معروف و نهی از منکر وظیفه هر مسلمان است و ما کوشش می کنیم که در کنار علوم عصری زمینه تعلیمات دینی را نیز فراهم کنیم.

آقای وحدت روی بهتر شدن امور کاری، رعایت لوایح و هماهنگی های بیشتر تأکید نموده از نمایندگان متذکره خواست که، برنامه های را جهت رفع ضرورت های دینی محصلان روی دست گیرند.

همچنان، نمایندگان دعوت و ارشاد در نهاد های تحصیلی خصوصی، از رئیس دعوت و ارشاد وزارت تحصیلات عالی به خاطر راهنمایی های نیک شان ستایش نموده از تطبیق برنامه های دعوت و ارشاد در پوهنتون های خود اطمینان دادند.

د لوړو زده کړو وزارت د محصلانو چارو د معینیت شورا ناسته ترسره شوه

په دغه ناسته کې له اجنډا سره سم د دولتي او خصوصي تحصیلي بنسټونو د محصلانو د اسنادو طی مراحل کولو او د ځینو محصلانو د نومونو د اصلاح، د ځینو خصوصي پوهنتونونو له لوري په فوق الیسانس پروګرامونو کې له اول ظرفیت څخه د زیاتو محصلانو د جذب او له ن

هایي مکتوب پرته له یوه خصوصي پوهنتون څخه بل خصوصي پوهنتون ته د څو تنو محصلانو د تبدیلۍ د ستونزې په اړه خبرې او لازمې پریکړې وشوې.

همدارنګه د شورا غړو د خصوصي تحصیلي بنسټونو د ۱٤۰۱ کال خزاني سمستر د کانکور په اړه بحث وکړ او ناسته د خیر په دعا سره پای ته ورسیده.

به منظور پیشبرد بهتر امور کاری نشست میان ریاست نشرات و تکنالوژی معلوماتی برگزار شد

نشست مشترک ریاست تکنالوژی معلوماتی و ریاست نشرات، اطلاعات و ارتباط عامه وزارت تحصیلات عالی به هدف ایجاد دیتابیس و همکاری های مشترک در بخش های تخنیکی و تکنالوژی معلوماتی برگزار شد.

در این نشست، مدیر جان کوتوال رئیس نشرات، اطلاعات و ارتباط عامه و احمد ضیاء جبارخیل رئیس تکنالوژی معلوماتی و مسؤلان دو ریاست اشتراک داشتند.

نشست مذکور که با تلاوت آیات چند از کلام الله مجید آغاز شد، مدیر جان کوتوال رئیس نشرات، اطلاعات و ارتباط عامه این وزارت، روی ایجاد دیتابیس، جلوگیری از ساخت صفحات اجتماعی با استفاده از نام وزارت تحصیلات عالی، همکاری و هماهنگی های بیشتر میان دو ریاست صحبت نمود.

در مقابل احمد ضیاء جبارخیل رئیس تکنالوژی معلوماتی وزارت تحصیلات عالی در مورد ساخت دیتابیس برای ریاست نشرات و تشکیل تیم مشترک جهت هماهنگی های بیشتر میان دو ریاست صحبت نموده که از طرف ریاست نشرات، اطلاعات و روابط عامه جهت همکاری های مشترک در همه عرصه ها اطمینان داده شد.

همچنان در این نشست سایر مسوولان ریاست های متذکره هرکدام بالنوبه صحبت نموده مشکلات و پیشنهادات خود را در قسمت بهبود و تسریع امور کاری با هم شریک کردند.

د بهرنیو اړیکو او بورسونو د تنظیم ریاست لاسته راوړنې

د بهرنیو اړیکو او بورسونو د تنظیم ریاست د لوړو زده کړو وزارت د قوانینو، پالیسیو، مقرراتو او لوایحو په تطبیق کولو سره، د بهرنیو اړیکو، فرهنګي چارو، د بورسونو د تنظیم او مدیریت برخو کې له داخلي او بهرنیو تحصیلي بنسټونو سره په ګډه چارې ترسره کوي.

په هیواد کې د ا.ا.ا له حاکمیت وروسته شاوخوا اته هیوادونو او بېلابېلو تحصیلي بنسټونو افغان محصلینو ته د لیسانس، ماسټرۍ او دوکتورا په سطحه(٥٢٢) سکالرشیپونه ورکړي، چې په دې برخو کې یاد ریاست له محصلینو سره خپله همکاري کړې او لا هم دوام لري.

دغه راز (۲۷۱) تنه د پوهنتونونو استادان، کارکوونکي او محصلان، چې (۲۳) تنه یې د لیسانس، (۱۱۸) تنه یې د ماسټرۍ او (۱۳۰) تنه د دوکتورا په برخو کې، د زده کړو په موخه د سیمې او نړۍ پوهنتونونو ته استول شوي دي.

همدارنګه د دولت په لګښت (۱۹۸) تنه محصلان د لیسانس، ماسټرۍ او دوکتورا په کچه د زده کړو لپاره د مالیزیا، ازبیکستان او ایران هیوادونو ته استول شوي او اوس مهال په زده کړو بوخت دي.

د لوړو زده کړو وزارت د بهرنیو اړیکو او بورسونو د تنظیم ریاست د بورسونو د تنظیم او ورته نورو برخو کې فعال ریاست دی، چې تل یې د افغان محصلینو او ورته نورو برخو کې فعالیتونه ترسره کړي دي.

هفته نامه تحصیلات عالی
صاحب امتیاز: وزارت تحصیلات عالی
مدیر مسوول: مدیرجان کوتوال
هیأت تحریر: اختر محمد عبیر، محمد اسلم اسلم و ناصر خان شیرزی
خبرنگاران: کاوون رمز، محب الله امیری و قاسم جویا
محل چاپ: مطبعه ریاست نشرات وزارت تحصیلات عالی
جمع آوری مواد: زمری یعقوبی
دیزاینر: هادی قدیری
مصحیح: الفت الله حکیم
تیراژ: ۲۵۰ نسخه
سال تاسیس: ۱۳۹۱ خورشیدی
شماره تماس: ۰۲۰۲۵۰۰۶۹۶
وب سایت وزارت: www.mohe.gov.af
آدرس الکترونیکی: ministrymohe@gmail.com